

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЦЕНТРАЛЬНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра машинобудування, мехатроніки і
робототехніки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва курсу	ПРОЕКТУВАННЯ ЗАТИСКНИХ ПРИСТРОЇВ ТА ОСНАЩЕННЯ
Викладач	Мажара Віталій Анатолійович, кандидат технічних наук, доцент кафедри машинобудування, мехатроніки і робототехніки
Контактний телефон	+380661410880
Е-mail	majara@ukr.net
Обсяг та ознаки дисципліни	Вибіркова дисципліна, змістових модулів – 3. Форма контролю: екзамен. Загальна кількість кредитів – 6, годин – 180, у т.ч. лекції – 28 годин, лабораторні роботи – 28 годин, самостійна робота – 124 години. Формат: очний (offline / face to face) / дистанційний (online). Мова викладання: українська Рік викладання – 2022
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку, розміщеному в інформаційному ресурсі moodle.kntu.kr.ua; у режимі відео конференцій Zoom, через електронну пошту, Viber, Telegram за домовленістю.
Пререквізити	Особливі вимоги відсутні

1. Мета і завдання дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Проектування затискних пристроїв та оснащення» є підготовка майбутнього спеціаліста до рішення задач, пов'язаних з проектуванням та розрахунками високоефективних, швидкодіючих верстатних пристроїв до різних типів верстатів та виконуваних на них операцій.

Завдання вивчення дисципліни – оволодіння сучасними методами проектування пристроїв відповідно до поставлених технологічних, організаційних і інших задач; освоєння методики економічного обґрунтування доцільності використання спроектованого пристрою, одержання навичок використання стандартів у процесі проектування; підготовка до самостійного вирішення задач в області проектування пристроїв.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен

знати:

- роль затискних пристроїв у машинобудуванні;
- задачі які вирішує технологічне оснащення та типи різних механізмів;
- конструкції верстатних пристроїв, їх побудову, принцип роботи та методики їх проектування та розрахунків.

вміти:

- читати креслення різних пристроїв середньої складності;
- виконувати розрахунки необхідних сил закріплення заготовок, затискних механізмів та силових приводів;
- визначати похибку базування;
- виконувати розрахунки щодо міцності слабких ланок та точності виготовлення пристроїв.

набути соціальних навичок (soft-skills):

- здійснювати професійну комунікацію, ефективно пояснювати і презентувати матеріал, взаємодіяти в проектній діяльності;
- небайдуже ставлення до участі у громадських суспільних заходах.

3. Політика курсу та академічна доброчесність

Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлювати наслідки її порушення.

При організації освітнього процесу в Центральнотраїнському національному технічному університеті здобувачі вищої освіти, викладачі та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про організацію вивчення вибіркового навчальних дисциплін та формування індивідуального навчального плану ЗВО; Кодексу академічної доброчесності ЦНТУ.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Технологічне оснащення: основні поняття та визначення. Базування деталей у затискних пристроях. Похибки встановлення деталей.

Тема 1. Технологічна оснастка: основні поняття та визначення.

Тема 2. Методика проектування спеціального затискного пристрою.

Тема 3. Базування деталей у затискних пристроях.

Тема 4. Установочні елементи затискних пристроїв.

Тема 5. Похибки встановлення деталей у затискні пристрої.

Тема 6. Визначення сил затиску деталі в затискному пристрої.

Змістовий модуль 2. Механізми затискних пристроїв. Затискні пристрої з гідропластом. Магнітні пристрої.

Тема 7. Затискні елементи пристроїв.

Тема 8. Клинові та клиноплунжерні затискні механізми.

Тема 9. Важільні та гвинтові затискні механізми.

Тема 10. Кулачкові затискні механізми.

Тема 11. Шарнірно-важільні затискні механізми.

Тема 12. Затискні пристрої з гідропластом. Магнітні пристрої.

Змістовий модуль 3. Силові приводи затискних пристроїв.

Конструктивні елементи затискних пристроїв.

Тема 13. Силові приводи затискних пристроїв.

Тема 14. Конструктивні елементи затискних пристроїв.

Тема 15. Типові конструкції затискних пристроїв для металорізальних верстатів та їх розрахунок.

5. Система оцінювання та вимоги

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

Рейтинг здобувача із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою, у тому числі: перший рубіжний контроль – 20 балів, другий рубіжний контроль – 20 балів, третій рубіжний контроль – 20 балів, атестація (екзамен) здобувача вищої освіти – 40 балів.

Семестровий екзамен полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу на лекційних та лабораторних заняттях і виконання індивідуальних завдань за стобальною системою та шкалою ЄКТС результатів навчання.

6. Рекомендована література

1. Боженко Л.І. Технологія машинобудування. Проектування технологічного спорядження: Посібник. - Львів: Світ, 2001. - 296 с.
2. Боровик А.І. Технологічна оснастка механоскладального виробництва: Підручник. - К.: «Кондор», 2008. - 726 с.
3. Ансеров М.А. Приспособления для металлорежущих станков. - Л.: Машиностроение. 1975. - 656 с.
4. Боровик А.І. Проектування технологічного оснащення: Навчальний посібник. - К.: ІЗМН, 1996. 448 с.
5. Корсаков В.С. Основы конструирования приспособлений. - М.: Машиностроение. 1983. - 277 с.
6. Павленко І.І., Мажара В.А. Роботизовані технологічні комплекси. Монографія - Кропивницький: Видавництво ТОВ «КОД». 2019. - 384 с.
7. Колкер Я.Д., Руднев О.Н. Базы и базирование в машиностроении. - К.: Вища школа. 1991. - 100 с.
8. ДСТУ 2232-93. Базування та бази в машинобудуванні. Терміни та визначення. - К.: Держстандарт України. 1993. - 37 с.
9. Мажара В.А. Технологічна оснастка. Методичні вказівки до виконання самостійної роботи студентами спеціальностей “Прикладна механіка” та “Галузеве машинобудування”. - Кропивницький: ЦНТУ, 2019. - 44 с.
10. Станочные приспособления. В 2-х томах. / Под ред. Б.Н. Вардашкина. - М.: Машиностроение. 1984.
11. Горошкин А.К. Современные станочные приспособления. Справочник. - М.: Машиностроение. 1979. - 384 с.

12. <http://dspace.kntu.kr.ua/jspui/handle/123456789/8228> - репозитарій ЦНТУ
13. <http://bookash.pro/ru/s/Технологическая+оснастка/> - сайт з літературою по технологічній оснастці.

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри ММР, Протокол №1 від «15» серпня 2022 р.